

Aanhoudende inflatie dwingt tot steviger maatregelen minima

Utrecht, 10 mei 2022

Geachte leden van de Tweede Kamer,

De inflatie blijft met 9,6% in april erg hoog. Dit leidt tot schrijnende situaties. Steeds meer inwoners kunnen de energielasten en boodschappen niet meer betalen. Het betreft mensen met een laag inkomen voor wie de compensatie in energiekosten ontoereikend is, mensen met een iets hoger inkomen die buiten de compensatie vallen, en ondernemers en zzp-ers die nu omvallen vanwege het beëindigen van de Coronasteunpakketten. De groep mensen die niet rond kan komen, wordt steeds groter. Zij hebben niets meer om op te kunnen bezuinigen. **Steviger en structurele maatregelen zijn nodig!**

Sociaal minimum onvoldoende om te voorzien in basale levensbehoeften

Het sociaal minimum is onvoldoende om in de basale levensbehoeften te voorzien. Met de stijgende inflatie en energierekeningen raken mensen nog dieper in de problemen. Als financiële tekorten jarenlang aanhouden, heeft dit ernstige gevolgen op andere levensgebieden zoals wonen, opvoeding, gezondheid, opleiding, werk, toegang tot recht en cultuur. Daarom is structurele ophoging van het sociaal minimum noodzakelijk.

De € 800,- energievergoeding is ontoereikend: schulden zullen toenemen

Mensen met een laag inkomen of een schuldregeling hebben circa 60 euro leefgeld per week (voor een alleenstaande) en komen steeds moeilijker uit met hun budget. Zij kunnen de boodschappen steeds slechter betalen. Voor onvoorziene omstandigheden is nul ruimte meer. De schuldregelingen komen in gevaar. Mensen zijn angstig en slapen slecht. Ze liggen 's nachts wakker van de spanning omdat ze niet weten wat er komen gaat.

Schuldhelpverleners en beschermingsbewindvoerders zijn erg aan het puzzelen om de budgetplannen rond te krijgen. De € 800,- die veel van hun cliënten inmiddels ontvangen hebben, zijn slechts een tijdelijke oplossing. Bij de afloop van energiecontracten betalen sommige cliënten een nieuw termijnbedrag van € 300/€ 400,- per maand. Op een uitkering van € 1000,- per maand brengt de compensatie maar voor enkele maanden rust. Gemaakte afspraken met schuldeisers kunnen niet worden nagekomen. Ook voorzien we dat er nieuwe schulden zullen ontstaan. De maanbegroting is niet sluitend te krijgen en daar bovenop kunnen de jaarnota's van energiebedrijven niet betaald worden, ondanks de € 800,-. De prijsstijgingen die we dit jaar zien zijn niet alleen op energie, maar ook op voeding.

De tekorten ontstaan bij alle minima: alleenstaanden en gezinnen, jongeren en ouderen.

Zorgkosten stijgen

Mensen met een *chronische ziekte of beperking* hebben naast de stijgende kosten voor energie en boodschappen te maken met de hoge eigen bijdrage voor zorg en WMO. Een voorbeeld: mensen die zuurstof nodig hebben, worden geconfronteerd met een verdrievoudiging van de energiekosten voor zuurstof. Terwijl de vergoeding hiervoor van verzekeraars constant blijft.

Nieuwe groepen

Er ontstaat een nieuwe groep 'armen'. Mensen die boven de 120-130% van het Wettelijk Sociaal Minimum zitten en daardoor niet in aanmerking komen voor de energievergoeding en andere armoederegelingen op lokaal niveau. Andere nieuwe doelgroepen zijn senioren, flexwerkenden, middeninkomens met een flexibel energiecontract en bedrijven en zzp-ers die niet meer voor de Tozo in aanmerking komen. Ook zij hebben steeds meer moeite om de rekeningen te betalen, zij komen niet in aanmerking voor regelingen van het Rijk en gemeenten.

Gevolgen voor kinderen

Ouders die met financiële tekorten te maken krijgen ervaren veel beperkingen en extra moeite bij het groot brengen van hun kinderen. Kinderen geven aan dat zij niet zozeer lijden onder het gebrek aan

materiële middelen, maar vooral de stress en zorgen van de ouders meekrijgen. Kansenongelijkheid wordt steeds groter door aanhoudende armoede.

Stop met pleisters plakken, regel het structureel

Kortom, de groep mensen die niet meer rond kan komen wordt groter. Al jaren geeft u doekjes voor het bloeden van de vele wonden die mensen met lage inkomens oplopen. Toeslagje hier, compensatie daar. Maar op deze energiecrisis is geen pleister meer te plakken, het verband is doorweekt. [Volgens energiemaatschappijen moet het ergste nog komen](#). Laat dit de druppel zijn en verhoog het Wettelijk Sociaal Minimum tot een basis waarvan mensen rond kunnen komen, kunnen deelnemen aan de samenleving en een buffer kunnen opbouwen om zelfstandig onvoorziene kosten te kunnen opvangen.

Dat betekent:

- Verhoog het Minimumloon van € 9,- naar € 14,- per uur, met koppeling aan de uitkering;
- Stimuleer gemeenten financieel om minima-regelingen op te hogen tot 150% van het Wettelijk Sociaal Minimum, zodat de groepen mensen die nu net buiten de regelingen vallen niet door het ijs zakken;
- Zorg in ieder geval tot 150% van het Wettelijk Sociaal Minimum voor volledige compensatie van de verhoogde energierekening, bijvoorbeeld via de huurtoeslag;
- Zoek daarin samenwerking met energiemaatschappijen;
- Bouw de regelingen boven de 130% in een glijdende schaal af om de armoedeval te verkleinen;
- Halveer de Wajongkorting niet en stop de stapeling van zorgkosten voor mensen met een chronische ziekte of beperking;
- Zorg voor een structureel betere verhouding tussen inkomen en vaste lasten, zodanig dat mensen zelf hun voedsel kunnen kopen en in andere basisbehoeften kunnen voorzien en een buffer opbouwen die geldstress vermindert.

Op deze manier geven we daadwerkelijk invulling aan het begrip bestaanszekerheid.

Met hartelijke groet,

Jan van Leijenhorst,
Voorzitter Landelijke Armoedecoalitie

De kenniscentra Movisie, Nibud en NVVK ondersteunen de Armoedecoalitie inhoudelijk met kennis over wat werkt bij een effectieve aanpak van armoede en schulden.

